

606/2011

**§ 85 Utredningsskyldigheten enligt kommunstrukturlagen**

Bilaga Fmg 2/85/8/13

Kommunstyrelsen 20.10.2013 § 203

Kommunstrukturlagen och den lag om ändring av språklagen som har samband med den trädde i kraft den 1 juni 2013. Kommunindelningens lagens namn har ändrats till kommunstrukturlag, och till lagen har för genomförandet av kommunstrukturreformen fogats bestämmelser om kommunernas utredningsskyldighet, utredningskriterier, hur utredningsområden fastställs och avvikelser från dem samt ekonomiskt stöd för kommunsammanslagningar. Språklagen har ändrats så att en kommunsammanslagning inte försvagar kommuninvånarnas språkliga rättigheter.

Kommunernas utredningsskyldighet i enlighet med kommunstrukturlagen började genast när lagen trädde ikraft. Tidsfristen för utredningarna och sammanslagningsframställningarna löper ut sex månader från det att införelagelagen om bestämmelserna om tidsfrist har trätt i kraft. Vid riksdagsbehandlingen bands bestämmelsen om tidsfrist för utredningen till godkännandet i riksdagen av lagen om ordnande av social- och hälsovård. Avsikten är att regeringens proposition om ordnandet av social- och hälsovården lämnas till riksdagen under våren 2014.

Kommunen ska gemensamt med andra kommuner utreda bildandet av en ny kommun som uppfyller förutsättningarna för en ändring av kommunstrukturen även om endast ett av utredningskriterierna visar på ett utredningsbehov. Utredningskriterierna är:

- Servicekriteriet
- Självförsörjning ifråga om arbetsplatser
- Pendling och samhällsstruktur
- Det ekonomiska kriteriet

På metropolområdet tillämpas i stället för självförsörjning ifråga om arbetsplatser samt pendling och samhällsstruktur ett eget metropolkriterium.

Även om en kommun inte uppfyller något av de ovan nämnda kriterierna ska den delta i en sammanslagningsutredning, om en sådan funktionell helhet som uppfyller utredningskriterierna inte kan uppnås på något annat sätt.

**Servicekriteriet**

Enligt § 4c kommunindelningens lag ska en kommun med mindre än 20 000 invånare tillsammans med andra kommuner utreda en sammanslagning enligt servicekriteriet i ett område

1. som har ett tillräckligt befolkningsunderlag med tanke på ordnandet, finansieringen och utvecklandet av servicen samt har förmåga till en tillräcklig egen serviceproduktion,

Organ Kommunfullmäktige	Sammanträdesdatum 25.11.2013	Paragraf 85	Sida 2
----------------------------	---------------------------------	----------------	-----------

2. där det särskilt med tanke på ordnandet av social- och hälsovården finns åtminstone cirka 20 000 invånare, samt

3. där det med tanke på ordnandet av en högklassig och likvärdig grundläggande utbildning finns åtminstone ungefär 50 barn i ålderskategorin under 1 år.

### **Självförsörjning ifråga om arbetsplatser**

Enligt § 4 d kommunindelningsslagen ska en kommun utreda en sammanslagning av kommuner, om mindre än 80 procent av kommunens arbetande befolkning har sin arbetsplats inom kommunen.

### **Metropolkriteriet**

På Helsingfors, Esbo, Vanda, Grankulla, Kyrkslätt, Hyvinge, Borgnäs, Tusby, Kervo, Träskända, Nurmijärvi, Mäntsälä, Sibbo och Vichtis kommuner tillämpas kriteriet för metropolområdet. De ska delta i sammanslagningsutredningar med andra kommuner om detta behövs för att bilda en funktionell helhet.

### **Det ekonomiska kriteriet**

En kommun ska utreda en sammanslagning av kommuner enligt det ekonomiska kriteriet, om de ekonomiska nyckeltal som beskriver tillräckligheten eller soliditeten i kommunens finansiering uppfyller minst ett av följande villkor:

1. i kommunens senast godkända bokslut och i det föregående bokslutet underskrivs de gränsvärden som utgör förutsättning för utvärderingsförfarande för en kommun som befinner sig i en speciellt svår ekonomisk ställning enligt 63 a § i lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009),

2. i kommunens senast godkända bokslut och i de två föregående boksluten uppnås fyra av de sex gränsvärden som utgör förutsättning för utvärderingsförfarande för en kommun som befinner sig i en speciellt svår ekonomisk ställning enligt 63 a § i lagen om statsandel för kommunal basservice, eller

3. underskottet i balansräkningen enligt kommunens senast godkända bokslut per invånare är minst 500 euro och balansräkningen i de två föregående boksluten uppvisar underskott.

Sammanslagningskriteriet ska basera sig på en tillräckligt omfattande beredning och som underlag för beslutsfattandet i kommunerna föra fram speciellt för- och nackdelarna med en sammanslagning.

Enligt kommunstrukturlagen ska kommunerna meddela ministeriet senast 30.11 med vilken eller vilka kommuner de ska utreda en sammanslagning. Kommunens svar ska basera sig på ett kommun- eller stadsfullmäktigebeslut.

Finansministeriet utvärderar hur reformen framskrider på basis av lämnade meddelanden i slutet av 2013.

### **Lägesrapporten av beredningsgruppen för lagen om ordnandet av social- och hälsovården**

Också linjedragningarna i lägesrapporten av beredningsgruppen för lagen om ordnandet av social- och hälsovården inverkar på hur kommunstrukturutredningen riktas; Utgångspunkten är att alla tjänster ordnas heltäckande av social- och hälsovårdsområden. Inom social- och hälsovårdsområdet realiseras ansvaret i regel genom den så kallade modellen med ansvarskommuner. Åtminstone en kommun på sote-området ska ha minst 50 000 invånare.

Som ansvarskommuner fungerar

- landskapens centralorter
- andra centralkommuner för en pendlingsregion vilka har minst 50 000 invånare och har tillräcklig bärkraft

Övriga kommuner med minst 50 000 invånare och tillräcklig bärkraft kan ordna social- och hälsovårdstjänster för sina invånare.

Social- och hälsovårdsområdets ansvarskommun ansvarar för ordnandet av alla kommunala social- och hälsovårdstjänster för de kommuner som hör till området. Ett undantag från denna huvudprincip är att kommuner som har minst cirka 20 000 – 50 000 invånare har rätt att ordna tjänster på basnivå för sina invånare och i vissa fall också för kommuner med under 20 000 invånare som hör till samma funktionella helhet. Social- och hälsovårdsområdet ordnar övriga social- och hälsovårdstjänster för dessa kommuner. Mindre kommuner med under 20 000 invånare har inte ansvar att ordna social- och hälsovårdstjänster.

### **Kommunreformen, ändringen av kommunallagen och social- och hälsovårdsstrukturerna bildar en helhet**

- Kommunreformen utgör en grund för en total reform av kommunallagen, den nya kommunallagen ska träda i kraft 1.1.2015.
- Statsbidragssystemet utvecklas som en del av kommunstrukturreformen; enligt regeringsprogrammet ska statsbidragssystemet bli enklare, klarare och mera sporrande.
- Social- och hälsovårdens servicestrukturer granskas i samband med granskningen av kommunstrukturer. Speciallagar, t.ex. lagen om organisering av social- och hälsovårdsservice ska anpassas till den riksomfattande kommunreformen tids- och innehållsmässigt.

-----

**Ingå kommun har tidigare fattat följande beslut:**

### **Kommunstyrelsen 11.2.2013 § 37, Utlåtande om utkastet till kommunstrukturlag**

Kommunen har gett följande utlåtande:

Besluten gällande social- och hälsovården servicestruktur ska finnas tillgängliga innan man kan ge entydiga, slutliga svar på finansministeriets frågor. Motivering:

Social- och hälsovårdsservicen är den viktigaste kommunala serviceformen. Statsrådet ska ha klara riktlinjer gällande social- och hälsovårdsområden och metropolområdet för att kommunerna i Nyland ska kunna agera för att skapa en ny kommunstruktur.

- Utredningsskyldighet och utredningskriterier (bl.a. kriterierna för avvikelse) och utredningsskyldighetens innehåll; svar: hänvisas till det allmänna utlåtandet ovan.
- Förslagets tidsfrister och förfarandesätt; svar: den nya kommunstrukturen kan träda i kraft från början av år 2017 om besluten gällande social- och hälsovårdsområden och metropolområdet fattas senast 2015.
- Statsrådets behörighet att besluta om ändring i kommunindelningen; svar: förslagen i utkastet till kommunstrukturlagen gällande statsrådets behörighet är inte relevanta i det här skedet av processen. Viktigare är att få klara riktlinjer för organiseringen av social- och hälsovården.
- Villkoren för och omfattningen av ekonomiskt stöd för kommunsammanslagningar; svar: sammanslagningsstödet får inte bromsa upp strukturella ändringar i den nya kommunen.

Tryggande av social- och hälsovårdens uppgifter enligt riktlinjerna gällande social- och hälsovårdens servicestruktur; svar: social- och hälsovårdsområdena ska vara tillräckligt stora för att det ska vara möjligt att sköta specialsjukvårdsuppgifterna, vilkas organiseringsansvar överförs till kommunerna/social- och hälsovårdsområdena. Sakkunniga statliga ämbetsverk ska höras vid beslutsfattandet.

#### **Kommunstyrelsen 29.4.2013 § 98, Utlåtande till finansministeriet om metropolområdets förhandsutredning**

Kommunen har gett följande utlåtande:

Ingå kommun anser att alternativet "Modellen för en stark metropolförvaltning och alternativa utredningsområden", i vilket föreslås en utredning om kommunstrukturen Kyrkslätt – Sjundeå - Ingå, är det lämpligaste alternativet i metropolutredningen. Motivering: Området bildar en naturlig helhet, vars MBT-ärenden kan utvecklas med stöd av stamväg 51 och kustbanan och med beaktande av att invånarnas vardagsgeografi och pendling sker i riktning mot huvudstadsregionen. Genom detta alternativ kunde också invånarna på området tryggas tvåspråkig service.

Området för utredning om kommunstruktur skulle också vara en övergångsperiod mot alternativ 2 "Metropolförvaltning och starka primärkommuner."

Kommunen tar slutlig ställning till utredningarna om kommunstrukturen som strukturlagen förutsätter enligt den givna tidtabellen, dvs. före 1.4.2014.

#### **Kommunstyrelsen 12.8.2013 § 146, Utlåtande om slutrapporten gällande projektet för att utveckla den offentliga förvaltningens kundbetjäning**

Kommunstyrelsen har kostaterat följande i sitt utlåtande om nätverket av verksamhetsställen: "Inget att kommentera. Kyrkslätt ordnar gemensam service åt Ingå och Sjundeå i båda modellerna."

### **Kommunstyrelsen 14.10.2013 § 190, Utlåtande om lägesrapport av beredningsgruppen för en lag om ordnandet av social- och hälsovården**

Kommunen har gett följande utlåtande:

- Lägesrapportens linjedragningar är inte tillräckligt tydliga för att det ska vara möjligt att ta slutlig ställning till dem.
- Sote-områdenas minimiinvånarantal på 50 000 är inte tillräckligt för att bära upp vård på specialistsjukvårdsnivå.
- Basområdenas struktur och funktioner bör utvärderas på nytt p.g.a. att:
  - det inte är ändamålsenligt att bygga upp en skild administration på mellannivå
  - sote-området ska leda och koordinera basområdenas verksamhet.

Nuvarande Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt kunde fungera som ett soteområde, som skulle kunna ha t.ex. fyra basområden.

---

### **Utredningsskyldighet**

Kommunerna ska meddela finansministeriet senast 30.11.2013, med vilken eller vilka kommuner de ska utreda en sammanslagning. Kommunerna är inte bundna till meddelandet om utredningsområde så att meddelandet och den slutliga utredningen måste gälla samma område. Kommunen kan ändra beslutet gällande utredningsområde efter meddelandet. Meddelandena ska resultera i en riksomfattande helhetsbild om utredningsområden så att det kan bedömas hur projektet framskrider.

(<http://www.kunnat.net/fi/palvelualueet/kuntaliitokset/rakennelaki/Sivut/default.aspx>)

### **Utredningens innehåll enligt kommunstrukturlagen:**

1. en plan för hur förvaltningen och servicen ska ordnas och hur servicen ska produceras på utredningsområdet,
2. en utredning om sammanslagningens konsekvenser för kommunernas samarbete,
3. en redogörelse för den ekonomiska situationen,
4. en bedömning av hur invånarnas möjligheter att delta och påverka samt närdemokrati ska förverkligas, samt
5. en detaljerad bedömning av fördelarna och nackdelarna med en kommunsammanslagning.
6. en bedömning av hur de språkliga rättigheterna tillgodoses samt
7. en bedömning av kommunsammanslagningen i förhållande till behovet av en metropolförvaltning, speciellt med tanke på enhetligare

samhällsstruktur, kollektivtrafik och bostadsproduktion.

**I detta skede är det fråga om att uppfylla utredningsskyldigheten som lagen förutsätter, ej om att fatta beslut om kommunsammanslagning. Kommunerna kan själva bestämma om de förbinder sig utredningsresultatet.**

**Beredare: förvaltningschef**

**Förslag:**

Kommunstyrelsen föreslår för kommunfullmäktige att kommunen utreder två alternativ till kommande kommunstruktur reform för Ingå kommuns del.

1. Utredning Kyrkslätt – Sjundeå – Ingå  
Motivering:  
Fyller kriteriet för arbetsupptagningsområde, omfattar ett naturligt område för invånarnas del såväl språkligt som kulturellt.
2. Gemensam utredning för kommunerna i hela västra Nyland omfattande Hangö, Raseborg, Lojo, Ingå, Sjundeå, Vichtis och Högfors. Utredningen skulle också ta ställning till hur kommunstrukturen kunde vara i västra Nyland, en eller flera kommuner.

Utgångspunkten för utredningarna ska vara att de kommuner som är med i utredningarna utgår från att balansera sin ekonomi och verksamhet inför en eventuell kommunfusion från t.ex. 1.1.2017.

**Behandling:**

Medlem Träskman föreslog understödd av medlemmarna Karlstedt och Holmberg att alternativet Ingå – Raseborg – Hangö läggs till kommunstrukturerna som utreds. Motivering: Kriteriet för arbetsupptagningsområde uppfylls, bildar ett enhetligt område för invånarna såväl språkligt som kulturellt.

Medlem Isoaho föreslog att Kyrkslätt kommun läggs till den gemensamma utredningen gällande västra Nyland. Förslaget fick inget understöd och förföll.

Medlem Rautakoura föreslog understödd av medlemmarna Lemström, Träskman och Gustafsson att alternativet "Gemensam utredning för kommunerna i hela västra Nyland omfattande Hangö, Raseborg, Lojo, Ingå, Sjundeå, Vichtis och Högfors. Utredningen skulle också ta ställning till hur kommunstrukturen kunde vara i västra Nyland, en eller flera kommuner." skulle ändras till att lyda enligt följande: "Gemensam utredning för västra Nyland omfattande Hangö, Raseborg, Ingå, Sjundeå och Lojo."

Ordförande frågade om kommunstyrelsen kan enas om föredragandes alternativ om Kyrkslätt – Sjundeå – Ingå med motiveringar. Kommunstyrelsen godkände förslaget.

**Omröstning:**

Protokollsutdragets riktighet bestyrker

Ingå tisdag den 3 december 2013

  
Marina Avellan  
kanslist

I den första omröstningen ställdes föredragandes förslag "Gemensam utredning för kommunerna i hela västra Nyland omfattande Hangö, Raseborg, Lojo, Ingå, Sjun-deå, Vichtis och Högfors. Utredningen skulle också ta ställning till hur kommun-strukturen kunde vara i västra Nyland, en eller flera kommuner." mot medlem Rautakouras förslag "Gemensam utredning för västra Nyland omfattande Hangö, Raseborg, Ingå, Sjun-deå och Lojo.". Föredragandes förslag fick i omröstningen två (2) röster och medlem Rautakouras förslag sju (7) röster.

I den andra omröstningen ställdes föredragandes ursprungliga förslag och medlem Träskmans förslag "Alternativet Ingå – Raseborg – Hangö läggs till kommunstruk-turerna som utreds. Motivering: Kriteriet för arbetsupptagningsområde uppfylls, bil-dar ett enhetligt område för invånarna såväl språkligt som kulturellt." mot varandra. Föredragandes förslag fick fyra (4) röster och medlem Träskmans förslag fem (5) röster.

**Beslut:**

Kommunstyrelsen beslöt föreslå för kommunfullmäktige att kommunen utreder tre kommunstrukturalternativ för Ingå kommuns del.

- Utredning Kyrkslätt – Sjun-deå – Ingå  
Motivering: Fyller kriteriet för arbetsupptagningsområde, omfattar ett naturligt område för invånarnas del såväl språkligt som kulturellt.
- Gemensam utredning för västra Nyland omfattande Hangö, Raseborg, Ingå, Sjun-deå och Lojo.
- Utredning Ingå – Raseborg - Hangö
- Motivering: Fyller kriteriet för arbetsupptagningsområde, bildar ett naturligt område för invånarna såväl språkligt som kulturellt.

Utgångspunkten för utredningarna ska vara att de kommuner som är med i utred-ningarna utgår från att balansera sin ekonomi och verksamhet inför en eventuell kommunfusion från t.ex. 1.1.2017.

Medlemmarna Rautakoura och Ulla Vilén-Gunnarsson meddelade avvikande åsikt ifråga om kommunstrukturalternativet Ingå – Raseborg – Hangö.

---

Kommunstyrelsen 18.11.2013 § 224

Kommunerna ska meddela finansministeriet om utredningsområdet i anslutning till kommunstrukturreformen senast 2.12.2013 kl. 16.15. Kommunerna ska svara på följande frågor i meddelandet:

- vilka är kommunerna som kommunen i första hand utreder kommun-sammanslagning med?
- har kommunerna fattat enhetliga beslut om utredningsområde?
- till vilka delar avviker kommunernas beslut om utredningsområde från varandra?

Protokollsutdragets riktighet bestyrker

Ingåtisdag den 3 december 2013

  
Marina Avellan  
kanslist

Organ  
Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum  
25.11.2013

Paragraf  
85

Sida  
8

- har kommunen andra alternativa utredningsområden, och i så fall med vilken kommun eller kommuner?

- uppfyller det meddelade och prioriterade utredningsområdet förutsättningarna för ändring av kommunindelning enligt § 4 kommunstrukturlagen och § 4 c (servicekriteriet), § 4 d mom. 3 (självförsörjning i fråga om arbetsplatser, pendling och samhällsstruktur), och om det är fråga om en kommun som nämns i § 4 e (Helsingfors metropolområde) kriterierna gällande utredningsområdet i den nämnda paragrafen?

- om kommunen har för avsikt att söka undantag från ett utredningsområde enligt utredningskriterierna med en skild ansökningsblankett?

### Förslag:

Kommunstyrelsen föreslår för kommunfullmäktige att kommunen utreder i första hand alternativet Kyrkslätt – Sjundeå – Ingå.

Motivering: Uppfyller kriteriet för arbetsupptagningsområde, omfattar ett naturligt område för invånarnas del såväl språkligt som kulturellt. Utredningsområdet uppfyller förutsättningarna för ändring av kommunindelning enligt kommunstrukturlagen.

Övriga alternativa utredningsområden är:

- Gemensam utredning för västra Nyland omfattande Hangö, Raseborg, Ingå, Sjundeå och Lojo.
- Utredning Ingå – Raseborg – Hangö

### Behandling:

Medlem Holmberg föreslog att kommunen utreder i första hand alternativet Ingå – Raseborg – Hangö. Förslaget fick inget understöd och förföll.

### Beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt föredragandes förslag.

Kommunfullmäktige 25.11.2013 § 85

### Behandling:

Ledamot Elfving föreslog understödd av ledamot Holmberg att fullmäktige skulle fatta följande beslut i ärendet:

Kommunfullmäktige beslutar att kommunen utreder tre likvärdiga alternativ

- Ingå Sjundeå Kyrkslätt
- Ingå Raseborg Hangö
- Ingå Hangö Raseborg Lojo Sjundeå

Ledamot Pesonen föreslog understödd av ersättare Moilanen att ärendet remitteras till beredningen. Ledamot Elfving föreslog understödd av ledamot Holmberg att behandlingen av ärendet fortsätter.

Protokollsutdragets riktighet bestyrker

Ingåtisdag den 3 december 2013

  
Marina Avellan  
kanslist



**Omröstning om remissförslaget:**

Fortsatt behandling och remiss ställdes emot varandra i omröstningen. Fortsatt behandling fick femton (15) röster och remiss tolv (12) röster.

Kommunfullmäktiges ordförande beviljade grupperna paus för tiden 18.55 – 19.05.

Ledamot Elfving ändrade sitt förslag understödd av ledamot Holmberg enligt följande:

”Kommunfullmäktige beslutar att kommunen utreder tre likvärdiga alternativ

- Ingå Sjundeå Kyrkslätt
- Ingå Raseborg Hangö
- Ingå Hangö Raseborg Lojo Sjundeå

Som svar på fråga fyra i Finansministeriets frågeformulär nämns alla kommunerna som de skilda utredningarna gäller, dvs. Sjundeå, Kyrkslätt, Raseborg, Hangö och Lojo.

Som svar på fråga sju i Finansministeriets frågeformulär ges att kommunen utreder tre likvärdiga alternativ

- Ingå Sjundeå Kyrkslätt
- Ingå Raseborg Hangö
- Ingå Hangö Raseborg Lojo Sjundeå”

Ledamot Rautakoura föreslog understödd av ledamöterna Pesonen och Wilhola samt ersättarna Kaskenpalo, Viljanen och Ikonen att ärendet bordläggs.

Ledamot Elfving föreslog understödd av ledamot Holmberg att ärendet behandlas till slut.

**Omröstning om bordläggning:**

Förslagen gällande slutlig behandling och bordläggning ställdes mot varandra i omröstningen. Slutlig behandling fick fjorton (14) röster och bordläggning tretton (13) röster.

Behandlingen av ärendet fortsatte med omröstning om beslutets innehåll.

**Omröstning:**

Kommunstyrelsens förslag och ledamot Elfving's ändrade förslag ställdes mot varandra i omröstningen. Kommunstyrelsen förslag fick elva (11) röster och ledamot Elfving's förslag sexton (16) röster.

**Beslut:**

Kommunfullmäktige beslöt att kommunen utreder tre likvärdiga alternativ

- Ingå Sjundeå Kyrkslätt
- Ingå Raseborg Hangö
- Ingå Hangö Raseborg Lojo Sjundeå

Organ	Sammanträdesdatum	Paragraf	Sida
Kommunfullmäktige	25.11.2013	85	10

---

Som svar på fråga fyra i Finansministeriets frågeformulär nämns alla kommunerna som de skilda utredningarna gäller, dvs. Sjundeå, Kyrkslätt, Raseborg, Hangö och Lojo.

Som svar på fråga sju i Finansministeriets frågeformulär ges att kommunen utreder tre likvärdiga alternativ

- Ingå Sjundeå Kyrkslätt
- Ingå Raseborg Hangö
- Ingå Hangö Raseborg Lojo Sjundeå

Ledamöterna Rautakoura, Wilhola, Wikström, Lindblom, Rödlin och ersättarna Viljanen, Kaskenpalo, Koikkalainen och Moilanen meddelade avvikande åsikt.

---